

Posudek na diplomovou práci Interkulturní komunikace – Sociokulturní kompetence studentů ruského a anglického jazyka na SŠ

Autor: Vladimíra Poláčková

Vedoucí práce: PhDr. H. Žofková, CSc.

Téma diplomové práce je velmi aktuální vzhledem k tomu, že dosud u nás tato problematika nebyla dostatečně řešena. Interkulturní komunikace ve vyučování představuje v současnosti jeden ze základních cílů soudobé didaktiky cizích jazyků. Jde o velmi široké téma, proto se diplomantka zaměřila na zjišťování sociokulturní kompetence u studentů ruského a anglického jazyka.

Diplomantka velice přesně formulovala cíl práce, zvolila adekvátní metodologii zpracování. Vychází ze současné situace, kdy studenti již na středních školách mají určité zkušenosti s výukou prvního cizího jazyka, v tomto případě angličtiny, mají velké množství informací o kultuře země, jejíž jazyk studují, a to zejména o dějinách, politice, umění a náboženství, ale velmi málo vědí o společenských konvencích o běžných životních situacích, ve kterých se nejčastěji člověk ocitá, pokud se do kontaktu s příslušníkem odlišné kultury dostane. Logickým krokem proto bylo pokusit se zjistit, co vědí studenti středních škol o sociokulturních zvyklostech v zemích, jejichž jazyk studují.

V teoretické části diplomantka vysvětluje základní pojmy jako jsou komunikativní kompetence, a vymezuje sociokulturní kompetenci v kontextu SERR. Poukazuje na význam sociokulturních znalostí v interkulturní komunikaci, definuje předsudky a stereotypy v sociálním chování. V závěru teoretické části na základě rozsáhlé literatury jsou představeny kulturní ruské, anglické a české kulturní standardy. K jejich stanovení je nutný opravdu komplexní pohled na daný národ, na jeho geografické podmínky, jazyk, zvyky, umění, náboženství, politické i právní zřízení, které se během staletí vytvářely a vyhraňovaly. Bez tohoto komplexního pohledu a přístupu, by bylo jakékoliv další zkoumání a porovnávání zkrácené.

Za velmi přínosnou považuji výzkumnou část, která je založena na dotazníkovém šetření, které bylo prováděno u studentů ruského a anglického jazyka na středních školách. Diplomantka navrhla znění dotazníků, pracovní listy, což byl největší problém, jak do jednoho dotazníku dostat co nejvíce informací. Myslím, že se této úlohy diplomantka zhostila velice dobře s citem pro práci s žáky a pro vyhodnocování dat.

Získaná data jsou přehledně uvedena v tabulkách a zpracována graficky. Komentáře ke grafům jsou stručné, jasné a vystihující.

Ukázalo se, že v interkulturní komunikaci, ač si to v běžném životě poměrně zřídka uvědomujeme, je velice obtížné vnímat osoby či skupiny lidí zcela nepředpojatě. Člověk je silně ovlivňován kulturou, ve které vyrůstá a je jí obklopen, s čímž souvisí i přebírání naučeného systému hodnot. V DP se potvrdilo, že i v rámci výuky CJ lze takové předsudky u studentů částečně odbourávat, což je velmi cenné zjištění a my jako učitelé CJ bychom neměli sociokulturní kompetenci žáků podceňovat.

Diplomová práce má celkově velmi dobrou úroveň, byl splněn cíl, který si diplomantka stanovila. Diplomová práce obsahuje cenný materiál, nashromážděný na základě dotazníkového šetření. Cenná je i skutečnost, že diplomantka prováděla porovnání sociokulturních znalostí u tří jazyků: mateřštiny – angličtiny jako prvního cizího jazyka – ruštiny jako 2. CJ.

Vzhledem k tomu, že jde o ojedinělou práci na dané téma, doporučuji, aby některé závěry byly publikovány v časopisech pro učitele.
Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 9. 9. 2008